

Óli Jacobsen

SKÁLABÚÐIN FARIN Í

Nú familjufyrirættun Skálabúðin er afturlatin skal verða greitt eitt sindur frá hennara sögu og um fólkinu aftanfyri hana

Leygardagin 18. februar var seinasti dagur, sum Skálabúðin í Dr. Jacobsensgøtu í Havn var opin. Skálabúðin hevur staðið til sølu eina tíð, og nú gjørdist sølan veruleiki. Hetta hendi samstundis sum vanligu útsøla var, og hon kom so at merkja, at henda útsølan gjørdist tann seinasta.

Skálabúðin var nú elsti klædnahandil í Havn. Hon hevur verið til í meira enn 70 ár.

Henda grein er tiskil hugarensil um Skálabúðina, sum annars hevur verið nærmasti granni hjá míni ætt í fyra ættarlið øll hesi árin.

Birgar Johannesen nevnið annars í bókini *Havnin – fólk og yrki* yvir 20 klædnahandlar í Havn í tíðarskeiðinum 1940-1969. Av teimum eru vist bara tveir eftir, og Skálabúðin var tann elsti av hesum handlum.

Forsøgan til Skálabúðina

Henda søga byrjar við, at miðskeiðis í 19. öld flyta tveir brøður av Skála til Havnar. Annar var Niels, sum fekk eftirnavnið Skaale. Hin var tann tvey ár eldri Nicolai Niclassen. Teir mugu hava dugað væl at leggja jørð undir seg. Niels átti tað, sum vit í dag kalla Skálatrøð, meðan Nicolai átti jørðina heilt frá Konradsbrekku, í dag Gr. Kambansgøta, og niðan á Dalavegin.

Ein sonur Nicolaj varð Conrad Nicolaisen. Hann var kendur sum postførari og er ættarfaðir til fleiri kendar ættir í Havn.

Conrad bygdi hús úti í Bøttan fyri bøgardin í Konradsbrekku. Í hesum økinum komu nógvar ættar-fólk at búsetast. Henda búseting vísir, at trøðin hevur verið stór. Tiskil hava brøðurnir av Skála átt ein stóran part av tí, sum er miðbýur í Havn.

Conrad giftist við Siggú úr Kaldbak. Tey fingi fyra børn Tom, Nicolai, Agnas (á Dul) og Mariu, kend sum "baptisturin", sum av hesi orsök misti starvið sum lærari. Hon fekk kortini seinni privatskúla.

Niklái

Nicolai, vanligu nevndur Niklái

Hanna og Óla Kristian Skála

ella Kái, var serliga kendur sum fergumaður saman við beiggja sínum Tom. Petur Háberg hevur greitt frá teimum í síni bók Hugbirtingar.

Niklái var tjóðskaparsinnaður, so hann fekk sær í 1907 eftirnavnið Skála, meðan Tom, sum eisini var tjóðskaparsinnaður, helt fram við eftirnavninum Nicolaisen. Hansara synir fingi sær eftirnavnið Skaale.

Niklái giftist við Amaliu, sum var úr Hesti. Tey fingi seks børn. Tey vóru Óla Kristian (1910-1987), Sjúrdur, Arngrim, Nannu, sum gjørdist 101 ára gomul, Ásu, sum doyði ung, og Tóru, kallað Lítla.

Lagnan vildi, at Óla Kristian kom at vaksa upp í Hesti hjá ommuni, Katrinu Joensen í Kova, og eini mostir. Skaðadagin í Hesti í 1919, tá ið tveir bátar gingu burtur og 11 menn sjólótust, misti hann mammubeiggja sín. Hetta gjørdi sítt til at Óla Kristian bleiv verandi í Hesti og ikki kom aftur til Havnar fyrr enn hann var 20 ára gamal. Hann hevði tá verið nakrar túrir

til skips og hevði ætlanir um at fara at læra, men umstøðurnar vóru ikki til tess. Hann fór tí at koyra lastbil fyri m.a. Posthúsið og Karl á Lag. Seinni koyrdi hann eisini persónbil í nøkur ár.

Eisini tjóðskaparsinnaður

Óla Kristian var eins og pápin tjóðskaparsinnaður og var virkin í Sjálvstýrisflokkinum allar sínar dagar. Hann var virkin í sjálvstýrisfelagnum í Havn. Eisini plagdi hann at vera á listanum hjá flokkinum m.a. til skúlaráðið í Havn. Var hann ikki á listanum, so var hann stillari.

Søgukunningur var hann eisini. Hann hevði m.a. í Rotary fyrilestur um skyldmannin Niels Skaale og hansara kendu ferð til Danmarkar í 1844, tá ið hann eisini hitti kong.

Í 1980 varð hann biðin av Tingakrossi um at greiða frá søguni um splitið, sum kom í Sjálvstýrisflokkinn í 1930, tá lögtingið varð boðið við til 1.000 ára minningarhaldinum hjá íslenska altingin-

um, og stríð tók seg upp, hvørt lögtingsformaðurin, Edvard Mitens, ella Jóannes Patursson skuldu umboða tingið.

Hesum greiddi hann frá í Tingakrossi og segði at enda, at hann saman við nógvum ungum sjálvstýrismonnum var ógvuliga harmur um hesa hending.

Hann var eisini frá 1948 til 1954 blaðstjóri á Tingakrossi.

Húsini bygdi í 1936

Óla Kristian læt húsini byggja í 1936. Teir, ið bygdu, vóru Andor Eirikstoft, beiggi hansara Svend og Anthon Kragestein.

Tey vórðu leigað út inntil Johanna, vanligu nevnd Hanna, og Óla Kristian giftust 15. juli 1939 og fluttu inn.

Fritleif Johannesen, pápi Birgar, hevði bilverkstað í niðastu hædd, eins og Andor Eirikstoft rammaði myndir inn. Seinni flutti hann í høli í Sverrisgøtu

Hanna og Óla Kristian fingi børnini Ásu, f. 1940, Torkil f. 1944 og Kára f. 1946.

Byrjaði hjá Toftamanninum

Handilin varð settur á stovn í 1946 undir navninum »Magnus Mikkelsen Manufaktur«. Tey handlaðu upprunaliga á Toftum og Nesi.

Tað vóru Anna Elisabeth, kallað Annebeth, og Magnus F. Mikkelsen á Toftum, sum róku handilin tey fyrstu árin. Handilin hevði ikki nakað alment navn, men varð manna millum nevndur »hjá Toftamanninum« ella Toftahandilin.

Annebeth, kona Magnus, og kona Óla Kristian, Hanna, vóru systar. Tær vóru av Torkilsheyggi á Nesi.

Serliga yngsta dóttirin, Hertha, ið seinni giftist við Páll Skýlindal, myndaði handilin saman við foreldrunum. Allar systurnar hjálptu to til.

Tá ið tíðini var ikki so nógv gjørt við at lýsa. Magnus plagdi at hava smáar lýsingar í bløðunum, har einasti tekstur var "Góðar klædnavørur, tlf 515".

Magnus gavst at handla fyrst í 1954. Hann takkaði fyri seg og

sínum kundum fyri vælvild og trúfesti í bløðunum 31. mars 1954.

Hann var seinni við til at keypa skonnartina Kongshavn, sum er kend frá bókini hjá Magnus Dam Jacobsen. Her gjørdist hann reiðari.

Óla Kristian tekur við

Tá ið Magnus gavst tók Óla Kristian við. Hann fekk handilsloyvi 24. mars 1954.

Saman við konuni, Hannu, og systir hennara, Jenny Danielsen, gift við Debes Danielsen, róku tey saman Skálabúðina í eini fimm ár. Tá fór Jenny burtur úr.

Fyrsta lýsing sum sæst frá nýggju Skálabúðini er í Føroya

SKÁLABÚÐIN

TH. 2015 TÓRSHAVN TH. 1739

Nýliga komnar vørur:

TIL MENN:

1sta flokks gbr. frakkar... 225 kr.
Cotton coats ... 148 kr.
Gummifrakkar ... 63 kr.
Vendijakkar ... 69 kr.
Buksur ... 42, 60 og 75 kr.
Ríðubuksur ... 40 kr.
Buksubuksur ... 16,50 og 28,85
Kaki arbeidsskjúrtur ... 18,85 kr.
Ternuttar arbeidsskj. ... 16,85 kr.

TIL KVINNUR:

Sera vakurt kjólatoy frá 7 kr. m
Floyal í ymsum lit. fyri m 13,80
Reytt og blátt veður f. m 23 kr.
Kittar ... 13,00—29,00 kr.
Fyrirklæði ... 7,00—14,00
Blusir ... 10,00—50,00
Skjúr ... 28,00—49,00
Svartar, bláar og brúnar buksur
(slacks) ... 41,00
Ullintar troygjur 38,00—50,00
Plastikfrakkar ... 19,50

TIL BØRN

hava vit stórt úrval av ullintum troygjum, plus fours buksur, hosur og sokkar o. m. a.

HVÍTVØRUR:

Dovlas og medium frá 3,00—5,35
Dýnubetrekktoy... frá 5,60—7,00
Dýnubetrekk yms. lit. 15,50-23,00
Kanalýnir ... 83,00
Koddar ... 18,50
Reytt og blátt fjøðurtætt ... 11,20
Reytt og blátt bolstur ... 8,50

BYGDAORDRAR VERÐA AVGREIÐDIR
BEINAN VEGIN

Henda lýsing sigur nakað um úrvalið hjá Skálabúðini í 1954